

>>> PROGRAM

L. M. Škerjanc

(1900–1973):

Suita v starem slogu

- *Ciaccona*
- *Interludio*
- *Giga*

W. A. Mozart

(1756–1791):

Koncert za violino št. 5 v A-duru, K. 219, Turški

- *Allegro aperto*
- *Adagio*
- *Rondeau. Tempo di menuetto*

A. L. Dvořák

(1841–1904):

Simfonija št. 9 v e-molu, op. 95, Iz novega sveta

- *Adagio - Allegro molto*
- *Largo*
- *Molto vivace - Poco sostenuto*
- *Allegro con fuoco*

>>> NAPOVEDUJEMO

Petek, 11. oktober, ob 20.00

Grad Kromberk

Valentina Danelon, violina

Matteo Andri, klavir

Čezmejna sodelovanja

Vstop prost.

Ponedeljek, 7. oktober 2019, ob 19.00

Mala dvorana

Zakaj antibiotik ne prime več?

**Z naturopatinjo Eriko Brajnik o povečanju
protimikrobne odpornosti**

Potohodci

Vstopnina: 3 €

Sobota, 12. oktober 2019, ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

SOZVOČJE SLOVENIJE

Boštjan Gombač, klarinet, piščali, vokal,
pojoča žaga, zvočila

Janez Dovč, harmonika, vokal, synth bas,
topotalnik

Izredni koncerti

Vstopnina: 16 € (redna cena), 12 € (v
predprodaji do 6. oktobra)

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica

E: pr@kulturnidom-ng.si
W: www.kulturnidom-ng.si
T: +386 (0)5 335 40 13

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

GLASBENI
ABONMA

39. sezona/1. koncert

Orkester
>>> **SLOVENSKE
FILHARMONIJE**

ANA DOLŽAN,
solistka

BORUT SMREKAR,
dirigent

Petek, 4. oktober 2019,
ob 20.15

Velika dvorana
Kulturnega doma Nova Gorica

Koncert v sodelovanju z Mednarodnim
festivalom sodobne glasbe Kogojevi dnevi.

»»» Prevladujoči glasbeni slog **LUCIJANA MARIJE ŠKERJANCA** se zavezuje poznoromantičnim skladateljskim prvinam, ki so bile na naših tleh na začetku 20. stoletja še močno zakoreninjene v estetski ideal. Kot študent in dedič dveh izjemnih skladateljskih imen takratnega časa, Josefa Marxa (Dunaj) in Vincenta d'Indijja (Pariz), je svojo umetniško moč najizraziteje upodobil v orkestrskih delih, v simfonijah in koncertantnih skladbah, ki predstavljajo pomembnejši del opusa. Druga plat njegovega ustvarjanja pa so komorna in klavirska dela ter samospevi. Njegovo skladateljsko zanimanje ni bilo usmerjeno v eksperimentiranje in novosti, prisegel je na liriko in elegantnost. Tako je njegova zvočnost prežeta z akademsko sijajnostjo, ki pa vsebuje ljudsko barvitost, s katero osvoji poslušalca. Njegov glasbeni stavek stoji na do potankosti preiščeni oblikovni zgradbi. Glasbeni jezik pa je kompleksen z obsežnim čustvenim razponom in izrazito dinamičnostjo, ki zveni preprosto privlačno in nežno. Suita v starem slogu za godalni kvartet in orkester je iz leta 1934 in je ena tistih skladb, v katerih je najuspešnejše uporabil pretekle, preizkušene vzore ter tehtno izrazil dualnost med solistično koncertantnim in ansambelskim korpusom. Skladba se sicer drži romantičnih zakonitosti, in ne predklasicističnih. Premiera je bila leta 1936, orkestru Glasbene matice je dirigiral skladatelj sam.

»»» Koncert za violino št. 5 v A-duru, K. 219, je najbrž eden izmed največjih violinskih koncertov, ki jih je napisal **WOLFGANG AMADEUS MOZART**. Kot 19-letni skladatelj je pri pisanju tega dela ostajal znotraj okvirov tradicionalnega pojmovanja klasicističnega komornega koncerta, kljub temu pa v njem marsikaj zveni kot napoved tistega, kar se je udejanjilo v glasbi v naslednjem stoletju. Dramatični naboj je izreden in se približuje operni dramaturški dinamični strukturiranosti. V njem so združeni Mozartov kozmopolitski duh, italijanski vplivi in nemško domoljubje. Zslediti je zgledovanje po francoskih vzorih, ki se najjasneje kažejo v zaključnem stavku, oblikovanem kot francoski rondo. V tem stavku se sliši tudi eksotična parafraza na posebno, za Mozarta neobičajno glasbo, ki je po značaju nekakšna turška koračnica, spominjajoča na Beg iz Seraja in Klavirsko sonato v A-duru Alla Turca. Po tem izvajalsko strastnem in vihravem odseku je violinski koncert tudi dobil ime Turški. V ta koncert je Mozart položil tudi veliko nežne čustvenosti, zaradi katere je zlasti drugi stavek Adagio ganljivo hrepeneč. V celoti pa mojstrovina kaže njegov izjemen skladateljski občutek za pragmatičnost v kompozicijski gradnji.

»»» Znamenita Deveta simfonija v e-molu, op. 95, iz novega sveta (1893) je zadnje simfonično delo **ANTONINA LEOPOLDA DVOŘÁKA**, hkrati pa prvo, ki ga je v celoti napisal po prihodu v New York. S tem delom je češki skladatelj dosegel svetovno slavo. V ZDA je takrat odšel na

povabilo National Conservatory of Music, ki ga je tri leta vodil. V tem za skladatelja ustvarjalno plodnem obdobju je napisal vrsto pomembnih del, med katerimi je nedvomno najbolj priljubljena prav ta simfonija. Za simfonijo je Dvořák dejal, da ne bi bila taka, če ne bi videl Amerike. Dejajle celo, da naj bi se s simfonijo približal zvokom Amerike. Sicer pa je po njegovih besedah popolnoma zgrešeno v simfoniji iskati ameriško glasbo, saj njen naslov ne pomeni nič drugega kot 'vtisi iz pozdravi iz Novega sveta'. Njegovo doživetje tega sveta je v veliki meri vplivalo na sproščeno vzdušje in svoboden, neoviran polet njegove skladateljske invencije. 'Ameriškost' je mogoče interpretirati morda bolj v smislu 'poetske vsebine'. Mnogo melodij te simfonije je modalno obarvanih, pogosto preprosto s pomočjo male septime v molu. Včasih skladatelj poudarja 'ljudski' značaj melodij s poudarjenim pedalnim tonom. Simfonija ima povsem tradicionalno strukturo, tako zunanja stavka v sonatni obliki, epizodni počasni stavek ter scherzo s triom. S spojem nacionalnih elementov z bogato lirično melodično invencijo in izjemno občutljivo uporabo tradicionalnih prvin je uspel oblikovati – ne le v češkem okviru, ampak tudi širše – enega muzikalno najbolj sugestivnih glasbenih jezikov 19. stoletja. (povzeto po Matjaž Barbo: Simfonija v 19. stoletju: Zadrega zvrsti, 2012)

»»» **ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE** sodi med tiste evropske simfonične orkestre, ki se ponajbolj izjemno bogato in predvsem zelo dolgo tradicijo. Njegov razvoj sega v čas delovanja Academie philharmonicorum (1701) in se preko Filharmonične družbe (1794) izoblikuje do prve Slovenske filharmonije (1908–1913). Med uglednimi umetniki, ki so bili častni člani Slovenske filharmonije, so Haydn, Beethoven, Paganini, Brahms, Kleiber. Po ponovni ustanovitvi leta 1947 so orkester vodili priznani domači in tuji dirigenti (Bogo Leskovic, Samo Hubad, Lovro von Matačić, Oskar Danon, Uroš Lajovic, Milan Horvat, Marko Letonja, George Pehlivanian, Emmanuel Villaume, Keri-Lynn Wilson). Sloves je orkester potrdil na gostovanjih in mednarodnih festivalih z vrhunskimi glasbeniki – dirigenti in najboljšimi domačimi in tujimi solisti. Odmevna sta bila evropska turneja (11 koncertov v uglednih koncertnih dvoranah Stuttgarta, Münchna, Amsterdama, Pariza, Berlina, Frankfurt, Nürnberga, Prage, Essna in Dunaja) s koncertno izvedbo opere Jolanta Petra Iljiča Čajkovskega s sopranistko Ano Netrebko v naslovni vlogi ter snemanje opere za založbo Deutsche Grammophon. Veličastni so bili tudi koncert z Brynom Terflom v Kraljevi operni hiši v Muscatu (Oman) ter osem koncertov z Mišo Majskim v Sloveniji, Nemčiji in na Nizozemskem. Orkester že vrsto koncertnih sezon prireja po 32 abonmajskih koncertov na leto v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma (Modri in Oranžni abonma), številne priložnostne koncerte ter glasbene matineeje za mlade poslušalce. Koncertna dejavnost orkestra je zabeležena na več kot 80 CD-jih.

»»» Večkratna nagrajenka domačih in mednarodnih tekmovanj violinistka **ANA DOLŽAN** (Kranj, 1992), je z odliko diplomirala in v 2018 še magistrirala v razredu Primoža Novšaka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Z najvišjimi ocenami je bila sprejeta na Akademijo v Zürichu, kjer opravlja specializiran magistrski študij v razredu Andreasa Jankeja. Prve nagrade je dosegla na tekmovanjih v Sloveniji, Italiji, Srbiji, Avstriji, Hrvaški in na Češkem. Marca 2016 je bila na avdiciji AS Fundacije, Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in Cankarjevega doma »Za njimi stojimo« med 34 glasbeniki izbrana in igrala kot koncertna mojstrica Orkestra RTV Slovenija. V tej vlogi se je v posameznih sezonah pojavljala v orkestrski Konservatoriji za glasbo in balet Ljubljana, Arseia in Akademije za glasbo v Ljubljani. Štiri leta je igrala prvo violino v Godalnem kvartetu Arseia, sedaj pa deluje v Klavirskem triu Ad Hoc (pianist Tim Jančar in violončelist Izak Hudnik). Sodeluje z mnogimi drugimi orkestri, med njimi so Amadeo, Hiša kulture Celje, Ljubljanski solisti in RTV Slovenija. Je članica uglednega mladinskega orkestra Gustav Mahler Jugendorchester, s katerim nastopa v prestižnih dvoranah po Evropi. V 2018 se je zaposlila v Orkestru Slovenske filharmonije kot prva violina tutti in sedaj tam deluje kot koncertna mojstrica. Kot solistka je nastopila z godalnimi in komornimi orkestri, kot so Arseia, Mandolina Ljubljana, orkester Akademije za glasbo Ljubljana, Obalnim komornim orkestrom, ter z orkestroma Slovenske filharmonije in SNG Maribor v Sloveniji, Srbiji, Italiji, Hrvaški in na Irskem. Za glasbene dosežke je prejela priznanje Občine Škofja Loka in Prešernovo nagrado Akademije za glasbo Ljubljana.

»»» Dr. **BORUT SMREKAR** je diplomiral na Pravni fakulteti in na Akademiji za glasbo v Ljubljani (klavir pri Dubravki Tomšič Srebotnjak, dirigiranje pri Antonu Nanutu). Na Akademiji za glasbo je opravil tudi magisterij in doktorat. Iz dirigiranja se je izpopolnjeval na Univerzi za glasbo in upodabljajoče umetnosti na Dunaju, pri Siru Colinu Davisu v Münchnu in v Združenih državah Amerike. V sezoni 1990–1991 je bil dirigent zbora SNG Opere v Ljubljani in med letoma 1991 in 1998 asistent za dirigiranje na Akademiji za glasbo. V sezoni 1996–1997 je vodil Slovensko komorno glasbeno gledališče. Od leta 1998 do 2005 je bil direktor ter umetniški vodja SNG Opera in balet Ljubljana. Od leta 2007 je svetovalec upravnice Slovenskega ljudskega gledališča Celje. S februarjem 2019 je postal umetniški vodja Zbora Slovenske filharmonije. Ob koncertni dejavnosti se posveča tudi muzikološkim raziskavam, kritiki, publicistiki, pisanju učbenikov, prevedel je več opernih libretov, je član žirij mednarodnih glasbenih tekmovanj.

Metka Sulič

